

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย ของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ระยะที่

2

The Teaching-Learning Model to develop for student of Identity of Faculty of Technical Education of Rajamangala University of Technology Krungthep

ประสาน อุฬารธรรม สว่าง ฉันทวิทย์ ศิราณี ศรีกนก¹ หทัยชนก โทสินธิติ เพชรา พิพัฒน์สันติกุล มินตรา ศักดิ์ดี²

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เบอร์โทรศัพท์ 089-6936160 E-mail: Si_srikanok@hotmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เบอร์โทรศัพท์ 091-6972804 E-mail: Mintra.s@mail.rmutk.ac.th

บทคัดย่อ

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ระยะที่ 2 มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมในการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เพื่อทดลองและเพื่อประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ดำเนินงานทดลองสอนตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2560 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ.2561 เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ สำหรับอาจารย์และสำหรับนักศึกษา และแบบวัดอัตลักษณ์ครูช่างของนักศึกษาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนประเมิน จำนวน 5 คน ได้ค่า IOC 0.80 สถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ สำหรับอาจารย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.69) สำหรับนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.69) และผลการวัดอัตลักษณ์ครูช่างของนักศึกษาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.27)

คำสำคัญ : การจัดการเรียนการสอน อัตลักษณ์

Abstract

The Teaching-Learning Model to develop for student of Identity of Faculty of Technical Education of Rajamangala University of Technology Krungthep)Phase 2 (The purposes of this study were 1(to develop teachers in the Faculty of Technical Education to teach and develop the students according to the Faculty of Technical Education

Identity (2to study the teaching-learning model developed for student of Identity of Faculty of Technical Education of Rajamangala University of Technology Krungthep (3 to evaluate the teaching-learning model developed for student of Identity of Faculty of Technical Education of Rajamangala University of Technology Krungthep. The samples were students in Technical Education. Experimental teaching Since November 2017 to January 2018. The research instrument used were 1(the evaluation form of instructional management for teachers and student that developed the learners according to the Faculty of Technical Education Identity and 2(The Technical Education identity measurement Rajamangala University of Technology Krungthep There are 5 experts in teaching and learning management scale with Index of item-objective congruence)IOC(= 0.80. The statistics used in the experiment were mean, standard deviation and percentage. The results of the evaluation form of instructional management for teachers that Developed the learners according to the Faculty of Technical Education Identity at the high level (\bar{x} = 4.42, S.D. = 0.69) and at the high level (\bar{x} = 3.90, S.D. = 0.69) for the results of the student. And the results of Technical Education identity measurement. Rajamangala University of Technology Krungthep At the high level (\bar{x} = 4.05, S.D. = 0.27)

Keywords : Teaching-Learning, Model, Identity

บทนำ

ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการผลิตครู ได้กำหนดในยุทธศาสตร์ที่ 1 การปฏิรูประบบและรูปแบบการผลิตครู ให้ดำเนินการ จัดทำแผนการผลิตครูที่สัมพันธ์กับแผนการใช้ครูในระดับชาติอย่างชัดเจน และสัมพันธ์กับแนวโน้มความต้องการครูประเภทต่าง ๆ ของประเทศ เสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งให้สถาบันผลิตครู เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถาบันผลิตครูให้ได้มาตรฐานในระดับสากล วางระบบการจัดสรรทุนสำหรับนักศึกษาครู ปรับระบบและรูปแบบการผลิตครูให้เหมาะสมกับการใช้งานครูในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา กำหนดแนวทางการเตรียมครูก่อนเข้าประจำการ เพื่อให้ได้ครูดี มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถและสมรรถนะที่จำเป็น พร้อมทั้งจะปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้วิเคราะห์และประเมินตัวเลขการขาดแคลนแรงงานของประเทศ ไทยว่าขณะนี้กำลังประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานภาคอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก ขณะเดียวกันความต้องการทางด้านแรงงานที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของเศรษฐกิจ (ไทยรัฐ), 2559¹ ซึ่งสะท้อนปัญหาว่าการผลิตแรงงานในสายอาชีพ โดยเฉพาะสายช่างยังไม่เพียงพอกับความต้องการ ระยะที่ผ่านมามีภาครัฐให้ความสำคัญในการยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสายสามัญศึกษาเป็นหลัก จึงทำให้สายอาชีวะประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ และการที่ผู้เรียนไม่ทราบถึงประโยชน์และข้อดีในการเลือกเรียนด้านอาชีวะ ส่งผลให้จำนวนผู้ที่สนใจในด้านการเรียนทางด้านสายอาชีวะลดน้อยลง ซึ่งจากการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย หรือ TDR ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการขาดแคลนแรงงานอาชีวะจำนวนมากในตลาดแรงงาน โดยได้ประเมินว่าสังคมเศรษฐกิจไทยมีความต้องการกำลังแรงงานสายอาชีวะปีละประมาณ 4 แสนคน แต่มีนักเรียนในระบบอยู่เพียง 2.8 แสนคนเท่านั้น (อ้างถึง สุริยา ษ์องเสนา , <http://library.2parliament.go.th/eBook/content-issue//2558hi.037-2558pdf>สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, ม.ป.ป.² ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นนี้ ได้ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในหลักสูตรครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ คนเก่ง คนดี ไม่นิยมเป็นครู และขาดแคลนสาขาครูใน/รรมเครื่องกล ในหลักสูตรครุศาสตร์วิชาเฉพาะ ซึ่งสาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรมและสาขาวิชาวิศวกรรม) อุตสาหกรรมบัณฑิต5 ปีคณะครุศาสตร์ (อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ก็ประสบปัญหาผู้สมัครเข้าเรียนจำนวนลดลง และได้บุคคลเข้าศึกษาต่อ จากการคิดแบบไม่เลือกเข้าศึกษาต่อ สาธิต) พุทธิชัยรงค์, 2559.³

การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาที่เน้นการปลูกจิตสำนึกให้กับนักศึกษาครูช่าง ต้องดำเนินการทั้งระบบกับอาจารย์ทุกคน จนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบให้นักศึกษามีจิตสำนึกความเป็นครู และปฏิบัติตนเป็นต้นแบบของนักศึกษาได้ และต้องสร้างนักศึกษาให้มีทักษะครอบคลุมทั้งพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) และจิตพิสัย (Affective Domain) (พื้นที่ในโรงงาน หรือโรงฝึก ต้องสะอาด เป็นระเบียบ และมีความปลอดภัย

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตาม อัตลักษณ์มหาวิทยาลัย ของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ระยะที่ 2 นี้ เป็นการปลูกจิตสำนึกความเป็นครูช่างแก่นักศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม ,สาธิต พุทธิชัยรงค์)2559.³ ในการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนต้องกำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบให้นักเรียนมีเจตคติ กิจนิสัย/สร้างจิตสำนึกความเป็นครูช่างตั้งแต่เริ่มฝึกทักษะ โดยคณะฯต้องวางแผนงาน การใช้โรงฝึกงาน พัฒนาหลักสูตร จัดหาวัสดุฝึกให้เพียงพอ ซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินงานผลิตและพัฒนาครู ต่อไป ,วรพจน์ ศรีวงษ์กุล) 2559.⁴

หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมและหลักสูตรอุตสาหกรรมบัณฑิต เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีอัตลักษณ์ ความเป็นครูช่าง เชี่ยวชาญทั้งในวิชาชีพครูและวิชาชีพช่าง สามารถนำความรู้ที่ศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการ แก้ปัญหาในงานอาชีพ และการดำรงชีวิต สอดคล้อง วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ บนฐานเทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์ ได้ ดังนั้นในงานวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการ เรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในระยะที่สอง จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาอาจารย์คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรมในการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพ ในด้านคุณลักษณะผู้สอนตามรูปแบบฯ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การเตรียมความพร้อม ของผู้สอน การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน จากนั้น จะทดลองและประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมในการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัต ลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ใน ด้านคุณลักษณะผู้สอนตามรูปแบบฯ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การเตรียมความพร้อมของผู้สอน การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน
2. เพื่อทดลองรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของ อาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
3. เพื่อประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของ อาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย ของอาจารย์คณะครุ ศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนา (Research and Developmen) ได้แบ่งการนำเสนอในหัวข้อต่างๆ ดังนี้ 1) ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง 2) การเก็บรวบรวม ข้อมูล 3) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการทดสอบเครื่องมือ ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม อาจารย์คณะครุ ศาสตร์อุตสาหกรรม นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย ได้แก่

1. แบบประเมินการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (สำหรับอาจารย์)
2. แบบประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (สำหรับนักศึกษา)
3. แบบวัดแบบวัดอัตลักษณ์ครูช่างของนักศึกษาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

วิธีการดำเนินงาน

1. พัฒนาอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมในการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 - 1.1 ประชุมเพื่อวิเคราะห์หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต และแผนการเรียน ในสาขาวิชา วิศวกรรมอุตสาหกรรม และสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล ที่บูรณาการร่วมระหว่างวิชาชีพช่างและวิชาชีพครู เพื่อจัดทำแผนการสอนที่พัฒนาอัตลักษณ์ครูช่าง คือ รายวิชาการสอนวิชาปฏิบัติวิศวกรรมอุตสาหกรรม 3-136-402 (Workshop Teaching for Industrial Engineering) ด้วยเป็นรายวิชาทฤษฎีและมีทักษะการปฏิบัติบนฐานเทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์ จึงถูกกำหนดให้นำไปทดลองเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 - 1.1.1 มีคำอธิบายรายวิชา ที่กำหนดสอนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และเจตคติที่ดีในงานอาชีพ ไว้ในโครงการสอนเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติการสอนของอาจารย์ผู้สอน
 - 1.1.2 รายวิชาที่กำหนดใช้ในการพัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย โดย คำนึงถึงบทบาท หน้าที่ ความปลอดภัยในการทำงาน การดูแลรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ ร่วมด้วย
 - 1.2 พัฒนาโครงการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และจัดทำ มคอ. 3
 - 1.2.1 อาจารย์ผู้สอนรายวิชา จัดทำร่างโครงการสอน กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน แผนการเรียน และเอกสารประกอบการสอน
 - 1.2.2 วิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาอัตลักษณ์ครูช่างดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาอัตลักษณ์ครูช่าง

องค์ประกอบ ด้านความรู้	อัตลักษณ์ครูช่าง	
	ด้านวิชาชีพครู	ด้านวิชาชีพช่าง
หน้าที่ บทบาท	-รู้หน้าที่ บทบาทด้านวิชาชีพครู	-รู้หน้าที่ บทบาทด้านวิชาชีพช่าง
เครื่องมือ อุปกรณ์	-รู้วิธีใช้ -รู้วิธีเก็บ -รู้วิธีดูแลรักษา	-รู้วิธีใช้ -รู้วิธีเก็บ -รู้วิธีดูแลรักษา
ความปลอดภัย	-รู้เรื่องความปลอดภัย -รู้วิธีรักษาความปลอดภัย -รู้วิธีแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัย	-รู้เรื่องความปลอดภัย -รู้วิธีรักษาความปลอดภัย -รู้วิธีแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัย

องค์ประกอบ ด้านทักษะ	อัตลักษณ์ครูช่าง	
	ด้านวิชาชีพครู	ด้านวิชาชีพช่าง
หน้าที่ บทบาท	-ปฏิบัติการสอนวิชาทฤษฎี -ปฏิบัติการสอนวิชาปฏิบัติ	-ปฏิบัติการทางทฤษฎี -ปฏิบัติการทางปฏิบัติ
เครื่องมือ อุปกรณ์	-ใช้ถูก -ใช้เป็น -ใช้คล่อง	-ใช้ถูก -ใช้เป็น -ใช้คล่อง
ความปลอดภัย	-ใช้เครื่องมือด้านครูเป็นไปตามขั้นตอน -เก็บรักษาเครื่องมือด้านครูเป็นไปตามขั้นตอน -ดูแล รักษาเครื่องมือด้านครูเป็นไปตามขั้นตอน	-ใช้เครื่องมือด้านช่างเป็นไปตามขั้นตอน -เก็บรักษาเครื่องมือด้านช่างเป็นไปตามขั้นตอน -ดูแล รักษาเครื่องมือด้านช่างเป็นไปตามขั้นตอน
องค์ประกอบ ด้านเจตคติ	อัตลักษณ์ครูช่าง	
	ด้านวิชาชีพครู	ด้านวิชาชีพช่าง
หน้าที่ บทบาท	-มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู -ปฏิบัติตามกฎระเบียบจรรยาบรรณวิชาชีพครู -มีความภาคภูมิใจในงานอาชีพ -ถ่ายทอดทัศนคติที่ดีในงานอาชีพ -ทำตนเป็นแบบอย่างในงานอาชีพ	-มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพช่าง -ปฏิบัติตามกฎระเบียบ จรรยาบรรณวิชาชีพ -มีความภาคภูมิใจในงานอาชีพ -ถ่ายทอดทัศนคติที่ดีในงานอาชีพ -ทำตนเป็นแบบอย่างในงานอาชีพ
เครื่องมือ อุปกรณ์	ดูแล บำรุงรักษาได้ตามบอก เต็มใจดูแล บำรุงรักษาได้ เห็นคุณค่าในการดูแลรักษา	ดูแล บำรุงรักษาได้ตามบอก เต็มใจดูแล บำรุงรักษาได้ เห็นคุณค่าในการดูแลรักษา
ความปลอดภัย	-ปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยได้ทั้งต่อหน้าและลับหลัง -ถ่ายทอดการรักษาความปลอดภัยให้กับบุคคลอื่นได้ -ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาความปลอดภัยได้	-ปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยได้ทั้งต่อหน้าและลับหลัง -ถ่ายทอดการรักษาความปลอดภัยให้กับบุคคลอื่นได้ -ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาความปลอดภัยได้

1.2.3 จัดทำ มคอ.3 รายวิชาที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม

1.3 จัดการเรียนการสอนและประเมินอัตลักษณ์ที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของ
อาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

1.3.1 ดำเนินการสอนตามรายวิชาที่กำหนด โดยกำหนดเวลาในการจัดการเรียนการสอนเป็นระยะเวลา 10 สัปดาห์ ตั้งแต่ สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ถึง สัปดาห์ที่ 10 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561

1.3.2 ประเมินอัตลักษณ์นักศึกษา โดยใช้แบบวัดอัตลักษณ์ครูช่างของนักศึกษาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่สร้างขึ้นโดยการวิเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาอัตลักษณ์ครู

1.3.3 นักศึกษาที่มีอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย จากการประเมินผลตามแบบวัดวัดอัตลักษณ์ครูช่างของนักศึกษาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในภาพรวม ได้ค่าคะแนน 4.05 (S.D. 0.27) ซึ่งหมายความว่า นักศึกษาครุศาสตร์อุตสาหกรรมเห็นว่า ตนเองมีความรู้ ทักษะ เจตคติตามอัตลักษณ์ของครูช่าง ในเรื่องบทบาท หน้าที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ และความความปลอดภัยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีผลการวิจัย ดังนี้

1 ผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พบว่านักศึกษามีความเห็นว่าอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มีการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ อาจารย์ได้แบ่งเนื้อหาความรู้เพื่อสอนเป็นส่วนย่อยอย่างเหมาะสม อาจารย์ได้เรียงลำดับเนื้อหาความรู้เพื่อสอนอย่างเหมาะสม (จากสิ่งที่รู้แล้วไปยังสิ่งที่ไม่รู้ จากสิ่งที่ง่ายไปหาสิ่งที่ยาก จากสิ่งที่เห็นไปยังสิ่งที่เลื่อนลอย และจากสิ่งที่สังเกตเห็นไปหาเหตุผลและกฎเกณฑ์) อาจารย์จัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษามีความสนใจและความตั้งใจเรียนในแต่ละหัวข้อย่อยอาจารย์จัดการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วม อาจารย์จัดกิจกรรมให้นักศึกษาวิเคราะห์งานอาจารย์จัดให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อาจารย์สรุปใจความสำคัญของเนื้อหาที่จัดการเรียนการสอน อาจารย์เปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอนเมื่อสังเกตได้ว่านักศึกษาเกิดการเรียนรู้ และ/หรือความสนใจในเนื้อหานั้น อาจารย์เตรียมสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและสภาพแวดล้อม อาจารย์สร้างบรรยากาศและจัดสถานที่ที่เหมาะสมในการสอน อาจารย์ใช้วิธีสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะทักษะเชิงช่างอย่างเหมาะสม อาจารย์จัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม อาจารย์จัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาทำงานโดยใช้ทักษะปฏิบัติ อาจารย์จัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาเป็นผู้มีกิจนิสัยที่ดีในการทำงาน อาจารย์ได้สร้างให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของความเป็นครูช่าง

2 ผลการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมเป็นผู้ประเมินตนเอง พบว่า อาจารย์มีการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมากที่สุด คือ อาจารย์ได้เรียงลำดับเนื้อหาความรู้เพื่อสอนอย่างเหมาะสม (จากสิ่งที่รู้แล้วไปยังสิ่งที่ไม่รู้ จากสิ่งที่ง่ายไปหาสิ่งที่ยาก จากสิ่งที่เห็นไปยังสิ่งที่เลื่อนลอย และจากสิ่งที่สังเกตเห็นไปหาเหตุผลและกฎเกณฑ์) อาจารย์ได้สร้างให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของความเป็นครูช่าง และอาจารย์จัดการ

เรียนการสอนให้นักศึกษาเป็นผู้มีกิจนิสัยที่ดีในการทำงาน ในส่วนของอาจารย์ที่มีการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก ได้แก่ อาจารย์ได้แบ่งเนื้อหาความรู้เพื่อสอนเป็นส่วนย่อยอย่างเหมาะสม อาจารย์จัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษามีความสนใจและความตั้งใจเรียนในแต่ละหัวข้อย่อยอาจารย์จัดการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วม อาจารย์จัดกิจกรรมให้นักศึกษาวิเคราะห์งาน อาจารย์จัดให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อาจารย์สรุปใจความสำคัญของเนื้อหาที่จัดการเรียนการสอน อาจารย์เปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอนเมื่อสังเกตได้ว่านักศึกษาว่าเกิดการเรียนรู้ และ/หมดความสนใจในเนื้อหา นั้น อาจารย์เตรียมสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและสภาพแวดล้อม อาจารย์สร้างบรรยากาศและจัดสถานที่ที่เหมาะสมในการสอน อาจารย์ใช้วิธีสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะทักษะเชิงช่างอย่างเหมาะสม อาจารย์จัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม อาจารย์จัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาทำงานโดยใช้ทักษะปฏิบัติ

3 ผลการวัดอัตลักษณ์ครูช่างของนักศึกษาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่า อัตลักษณ์ครูช่างของนักศึกษาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ด้านความรู้ทั้งในวิชาชีพช่างและวิชาชีพครู คือ นักศึกษามีความรู้ในบทบาท หน้าที่ด้าน มีความรู้ในวิธีใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ มีความรู้ในวิธีเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ มีความรู้ในวิธีดูแล รักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ มีความรู้เรื่องความปลอดภัยในการทำงาน มีความรู้เรื่องวิธีรักษาความปลอดภัยในการทำงาน และรู้วิธีแก้ปัญหาความปลอดภัยในการทำงาน

ด้านทักษะทั้งในวิชาชีพช่างและวิชาชีพครู คือนักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติการสอนวิชาทฤษฎี วิชาปฏิบัติ มีทักษะในการใช้ ดูแล เก็บรักษา เครื่องมือ อุปกรณ์ได้ถูกต้องเป็นไปตามขั้นตอนอย่างคล่องแคล่ว และปลอดภัย

ด้านเจตคติทั้งในวิชาชีพช่างและวิชาชีพครู คือนักศึกษาสามารถปฏิบัติตาม มีความเต็มใจปฏิบัติทั้งต่อหน้าและลับหลัง สามารถถ่ายทอดและเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในเรื่องกฎ ระเบียบ การดูแล รักษา เครื่องมือ อุปกรณ์ และความปลอดภัยในการทำงาน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ทั้งอาจารย์และผู้เรียนมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์นั้นทำให้นักศึกษาเป็นผู้มีกิจนิสัยที่ดีในการทำงาน และอาจารย์ได้สร้างให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของความเป็นครูช่างผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนและให้ความสำคัญกับการปลูกฝังอัตลักษณ์ครูช่างทุกครั้งจัดการเรียนการสอน

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ข้อค้นพบของการวิจัย ผู้วิจัยได้สรุปและนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยซึ่งมี 3 ประเด็น รายละเอียด ดังนี้

1 เพื่อพัฒนาอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมในการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์ความเป็นครูช่างที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย” ซึ่งอัตลักษณ์ความเป็นครูช่าง คือเป็นผู้ที่มีทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติ หลังจากการฝึกอบรม ได้ดำเนินการให้

อาจารย์ประเมินการจัดการเรียนการสอนของตนเองที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

2 เพื่อทดลองรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีการดำเนินการให้อาจารย์วิเคราะห์ บทบาท หน้าที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ และความปลอดภัย วางแผนการสอนและกำหนดโครงการฝึกทฤษฎี ปฏิบัติ และเจตคติการเป็นครูช่าง โดยปลูกฝังอัตลักษณ์ครูช่าง ประกอบด้วยความรู้ ทักษะ และเจตคติผ่าน วิธีการสอนที่หลากหลาย จากนั้นได้ดำเนินการให้ผู้เรียนประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียน ตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพ

3 เพื่อประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของ อาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ หลังจากการทดลองใช้ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้โครงการสอนที่สอดแทรก การปลูกฝังอัตลักษณ์ครูช่างประกอบด้วยความรู้ ทักษะ และเจตคติ มาทดลองจัดการเรียนการสอนกับ นักศึกษาแล้ว มีการดำเนินการประเมินผลรูปแบบการสอนด้วยแบบวัดอัตลักษณ์ครูช่างของนักศึกษาครุ ศาสตร์อุตสาหกรรม พบว่า นักศึกษาทุกคนเห็นว่า ตนเองมีความรู้ มีทักษะ และเจตคติการเป็นครูช่าง ทั้งใน เรื่องบทบาท หน้าที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ และความปลอดภัยอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

เอกสารอ้างอิง

- [1] กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. วิธีสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะทักษะเชิงช่าง : ไทยรัฐออนไลน์ : 24 ต .ค.2554, <http://www.thairath.co.th/content/211409> สืบค้นวันที่ 10 กรกฎาคม 2559.
- [2] สุริยา ช้องเสนาะ, <http://library2.parliament.go.th/ebook/content-issue/2558/hi2558-037.pdf> สืบค้นวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2560
- [3] สาธิต พุทธิชัยรงค์.2559 . บทสรุปการสนทนากลุ่ม เรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียน ตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพ.
- [4] วรพจน์ ศรีวงษ์กุล. 2559. บทสรุปการสนทนากลุ่ม เรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยของอาจารย์คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.

กิตติกรรมประกาศ

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย ของอาจารย์คณะครุ ศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ระยะที่2 (ครั้งนี้ ได้รับทุนการวิจัยจาก สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีผู้ช่วยศาสตราจารย์อภรณ์ บางเจริญ พรพงศ์ เป็นพี่เลี้ยงนักวิจัย ได้รับความกรุณาจากผู้เชี่ยวชาญรองศาสตราจารย์ ดร.วรพจน์ ศรีวงษ์กุล ที่ได้ให้ คำแนะนำช่วยเหลือด้านการวิเคราะห์รูปแบบและข้อมูล